

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1242/2021
07.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., кога у ревизијском поступку заступа пуномоћник Нестор Аврамов, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Страхиња Селаковић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 449/20 од 25.11.2020. године, у седници одржаној 07.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 449/20 од 25.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П2 37/18 од 14.07.2020. године, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се измени пресуда Основног суда у Новом Саду, Судска јединица у Србобрану П2 1848/12 од 11.02.2013. године, тако да се заједничко дете странака мал. ВВ, повери њему-оцу на самостално вршење родитељског права, да се наложи туженој да тужиоцу одмах преда мал. дете, а да се тужена обавезе да доприноси издржавању мал. детета у висини од 5.000,00 динара месечно, почев од предаје малолетног детета оцу, на руке тужиоца до 05.-тог у месецу, те да се уреди начин одржавања личних односа тужене са малолетним дететом по моделу који предложи орган старатељства, а да мал. ВВ почев од септембра 2018. године, похађа ОШ у ..., а да ОШ у ... похађа закључно са јуном 2018.године и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка. Усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље и уређен начин одржавања личних односа мал. детета ВВ са оцем, тако што ће малолетно дете боравити у домаћинству тужиоца-противтуженог сваког другог викенда почев од петка у 18,00 часова до недеље у 15,00 часова, уз обавезу тужиоца-противтуженог да дете узима и враћа у домаћинство тужене-противтужиље, затим ће прву половину летњег и зимског распуста, као и државних и верских празника дете проводити код оца, а другу половину код мајке, те је у том смислу измењена пресуда Основног суда у Новом Саду, Судска јединица у Србобрану П2 1848/12 од 11.02.2013. године у делу који се односи на уређење личних односа малолетног детета и оца. Обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 132.750,00 динара,

са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је предлог тужене-противтужиље којим је тражила одређивање привремене мере.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 449/20 од 25.11.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца-противтуженог и потврђена првостепена пресуда у делу одлуке о тужбеном захтеву и трошковима поступка. Одбијен је захтев тужиоца-противтуженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност другостепене пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) у вези члана 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП-а, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Према члану 407. став 1. ЗПП, ревизија се не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници, чији брак је разведен правоснажном пресудом Основног суда у Новом Саду, Судска јединица у Србобрану П2 3132/11 од 19.03.2012. године. Правоснажном пресудом Основног суда у Новом Саду, Судска јединица у Србобрану П2 1848/12 од 11.02.2013. године, њихово заједничко дете, малолетни ВВ, рођен ...2006. године, поверен мајци, овде туженој-противтужиљи, на самостално вршење родитељског права, уређен је начин одржавања личних односа детета са оцем, који је обавезан да доприноси издржавању малолетног детета са 5.000,00 динара месечно. У време доношења наведене одлуке мал. ВВ је похађао први разред основне школе, а сада је ученик осмог разреда (са навршених 15. година). Тужени није плаћао издржавање за мал. дете по основу правноснажне пресуде, због чега је против њега покренут извршни поступак. Пресудом кривичног суда К 1825/13 од 25.11.2015.године, одбијена је оптужба да је ББ извршила кривично дело насиља у породици приликом преузимања мал. сина ВВ. Оценом налаза и мишљења Центра за социјални рад Општине ... (где тужилац-противтужени има пребивалиште) и Центра за социјални рад Општине ... (где тужена-противтужиља и мал. дете имају пребивалиште) утврђено да оба родитеља имају капацитете потребне за правилно сагледавање свих потреба малолетног детета када је малолетно дете код тог родитеља. Оба органа старатељства су мишљења да се нису стекли законом прописани услови за измену одлуке о вршењу родитељског права. Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад ... од 12.11.2019. године и налаза Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине од 07.11.2019. године, присутна је лоша међусобна комуникација родитеља и њихови односи су дубоко и трајно поремећени, а такав однос штетан за мал. ВВ. У непосредном разговору мал. ВВ са радницима Центара за социјални рад, оставио је утисак емоционално незрелог дечака и да је његово изјашњење да жели да живи са оцем резултат снажног утицаја оца који у свакој ситуацији минимизира улогу мајке, па је предложен начин одржавања

личних односа малолетног детета и оца, тако што ће дете са оцем проводити сваки други викенд од петка по завршетку наставе до недеље у 15 часова, као и половину зимског и летњег распуста. Тужена-противтужиља (рођена ... године), по занимању је ... и запослена је у ... где остварује месечну зараду од 40.000,00 динара. Живи у кући свог другог супруга, површине 180 м², са мал. сином ВВ који има своју собу и све услове за живот и школовање. Помоћ и подршку јој пружају родитељи који живе у близини у свом стану. Тужилац- противтужени (рођен ... године) од престанка заједнице живота са туженом-противтужиљом, живи у породичној кући у ..., тако што у приземљу живе његови родитељи, док он живи на спрату куће. Није засновао нову брачну или ванбрачну заједницу. Уделичар је у неколико компанија, али није запослен и зарада му није фиксна. У бризи око детета помаже му ћерка из првог брака и родитељи.

Код утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су побијаном одлуком закључили да нису испуњени услови за измену раније одлуке о вршењу родитељског права П2 1848/12 од 11.02.2013. године, односно да је у интересу детета да и даље буде поверен мајци на самостално вршење родитељског права сходно члану 77. став 3. Породичног закона-ПЗ.

Нису основани ревизијски наводи којима се побија одлука о самосталном вршењу родитељског права.

Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном одлуком примењено материјално право из члана 77. у вези члана 6. и 266. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05) када је одбијен захтев тужиоца-противтуженог за измену претходне судске одлуке о вршењу родитељског права, уз закључак да за то нису испуњени услови. Наиме, родитељско право је лично право родитеља и врши се искључиво у најбољем интересу детета. Садржину родитељског права обухвата старање о детету, чување и подизање, васпитање и образовање, његово заступање и издржавање, као и управљање располагања имовином детета. Истовремено, оваква одлука омогућава тужиоцу-противтуженом као родитељу који не врши родитељско право, да прати и утиче на васпитавање мал. ВВ, у смислу члана 78. став 3. Породичног закона.

Из одредби члана 3. Конвенције о правима детета и чланова 6. и 266. став 1. Породичног закона, произилази да је у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. То значи да ће суд одлуку о измени одлуке о поверавању донети у случају да су интереси детета угрожени или на било који начин доведени у питање. У овој правној ствари, адекватном оценом мишљења надлежних органа старатељства, као и налаза психолога Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине од 12.11. 2019. године, утврђено је да су оба родитеља подобна за вршење родитељског права, што значи да су способни да на задовољавајући начин препознају и задовоље потребе мал. ВВ. Међутим, код утврђене чињенице да дете у породици мајке одраста у стабилном породичном амбијенту, да остварује позитивне образовне резултате, да мајка има позитиван емотивни, васпитни, социјални и развојни утицај на њега, да поседује одговарајуће родитељске капацитете да препозна и на задовољавајући начин реагује на потребе малолетног детета, а посебно на потребу датета да у његовом одрастању и васпитању учествује и отац, као други родитељ, Врховни касациони суд налази да је правилан закључак нижестепених судови да за сада није дошло до промена које изискују потребу

за измену одлуке о поверавању детета на самостално вршење родитељског права у односу на ранију судску одлуку којом је дете поверено мајци, овде туженој-противтужиљи.

Супротно наводима ревизије у погледу побијане одлуке о тужбеном захтеву, правилно је примењено материјално право јер су оцењени сви изведени докази, а пре свега извештај Центра за социјални рад ... од 12.11.2019.године, из кога се јасно закључује да је малолетном детету омогућено да изрази мишљење (у складу са годинама и зрелошћу детета) са којим родитељем жели да живи. С обзиром на то да су налазом органа старатељства обухваћени и други фактори од утицаја на формирање мишљења о најбољем интересу мал. ВВ, процењено је да се не ради о аутентичном мишљењу детета које одражава његове стварне потребе, већ је индуковано од стране оца и прихваћено од стране детета како би се прекинули конфликти родитеља којима је дете стално изложено. Суд није обавезан да одлучи у складу са мишљењем и жељом малолетног детета, уколико оно није у складу са његовим најбољим интересом. Мишљење детета је у конкретном случају оцењено на адекватан начин и на основу свих изведених доказа, па зато нису основани ревидентови наводи да је суд пропустио да узме у обзир мишљење мал. ВВ (рођеног ...2006. године) који је тада имао преко 13 година и био способан да га формира на основу члана 65. став 1. и 4. ПЗ. Најбољи интерес детета (266. ПЗ) је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а заштита интереса детета је одлучујућа околност која се цени приликом доношења одлуке о поверавању малолетног детета једном од родитеља да врши родитељско право.

Осталим наводима ревизије понављају се жалбени наводи о којима се другостепени суд већ изјаснио дајући разлоге које прихвата и Врховни касациони суд.

Имајући у виду успех странака у спору правилна је одлука нижестепених судова о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом члана 153. став 2. и члана 154. ЗПП, у вези члана 207. Породичног закона.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић